

ALTRES DISPOSICIONS

DEPARTAMENT D'IGUALTAT I FEMINISMES

ACORD GOV/45/2022, de 15 de març, pel qual s'aprova l'Estratègia per incorporar la referència al no-binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius i en els sistemes d'informació, i es crea la Comissió Interdepartamental d'Implementació i Seguiment d'aquesta Estratègia.

El 18 d'octubre de 2014 va entrar en vigor la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (Llei 11/2014).

L'objecte de la Llei, d'acord amb l'article 1.1, és "establir i regular els mitjans i les mesures per fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere o d'expressió de gènere, en els àmbits, tant públics com privats, sobre els quals la Generalitat i els ens locals tenen competències."

L'article 5 regula la clàusula general antidiscriminatòria i en l'apartat 2 estableix que "el dret a la no-discriminació ha d'ésser un principi informador de l'ordenament jurídic català, de l'actuació administrativa i de la pràctica judicial. Aquest dret vincula tant els poders públics com els particulars."

L'article 22.6 de la Llei 11/2014 recull que "les administracions públiques de Catalunya han d'establir els mecanismes necessaris perquè la documentació administrativa s'adeqüi a les relacions afectives de les persones LGBTI i a l'heterogeneïtat del fet familiar."

L'article 23.1 regula que "en l'àmbit de les administracions públiques de Catalunya, especialment en l'àmbit educatiu i universitari, s'han d'establir per reglament les condicions perquè les persones transgènere i les persones intersexuals siguin tractades i anomenades d'acord amb el nom del gènere amb què s'identifiquen, encara que siguin menors d'edat."

El fet trans, així com la intersexualitat, és una realitat social que ha estat oblidada i marginada, però alhora és una realitat que es mostra públicament i s'ha avançat en el seu reconeixement. Les dificultats són moltes en la quotidianitat, però els avenços legislatius consoliden drets efectius que cal desenvolupar, aplicar i garantir. En aquest sentit, la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones estableix que "la rectificació del sexe comportarà el canvi del nom propi de la persona, als efectes que no sigui discordant amb el seu sexe registral."

En el preàmbul de la Instrucció de 23 d'octubre de 2018, sobre el canvi de nom en el Registre Civil de les persones transsexuals, la Direcció General dels Registres i del Notariat (actualment la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública) manifesta que, si es forçés les persones trans a utilitzar un nom que correspon al sexe registral, se'ls estaria imposant un nom que les perjudicaria objectivament i molt greument. D'aquesta manera, cal entendre que el nom sentit és el d'ús preferent, independentment que concordi o no amb el sexe registral, sempre que el fet que no sigui el d'ús preferent pugui comportar un perjudici objectiu i molt greu per a la persona interessada.

El dret al nom és un dret de la personalitat de profunda transcendència i és el que identifica la persona. El nom és un pilar bàsic que ajuda a desenvolupar la personalitat. Per aquest motiu, les administracions han d'adaptar els documents administratius, en especial els formularis, al fet que una persona intersexual o una persona trans té dret a ser nomenada amb el nom que identifiqui la seva personalitat i el seu gènere, sempre que sigui possible, fins i tot mentre no estigui reconegut legalment en el seu document d'identitat personal. Així mateix, el gènere amb què s'identifica pot no encaixar en el binarisme tradicional home-dona. Els documents d'identitat personal gestionats per l'Estat espanyol no reconeixen cap altre gènere que no sigui el d'home o el de dona.

La realitat de les persones trans, intersexuals i no-binàries que no s'identifiquen amb el binarisme de gènere home-dona no es troba habitualment recollida en la documentació administrativa. En aquest sentit, i d'acord amb la Llei 11/2014, el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, així com les entitats i els organismes adscrits, han de garantir, en qualsevol dels seus àmbits competencials, que la documentació administrativa inclogui el no-binarisme, sempre que sigui necessari sol·licitar el gènere de les persones, i la possibilitat d'introduir el nom sentit, independentment de si aquest nom ja consta en el document d'identitat personal o de si no hi consta.

CVE-DOGC-A-22074083-2022

D'altra banda, és important tenir en compte la diversitat familiar per garantir la igualtat de tracte i la no-discriminació dels diferents models de família, tal com empara la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació. Concretament, cal preveure el supòsit que un o dos progenitors o progenitores o tutors o tutores puguin signar un document administratiu, per tal que esdevingui inclusiu per a les famílies monoparentals, sense especificar mare/pare, atenent així a les diverses orientacions sexuals i identitats de gènere de les persones que componen una família.

D'aquesta manera, l'Administració pública facilitarà a les persones poder expressar la seva identitat d'acord amb el nom sentit i el gènere lliurement autoidentificat, com a elements importants per contribuir al lliure desenvolupament de la personalitat, i també es tindrà en compte la diversitat familiar.

Per tal de donar compliment a la Llei 11/2014 i a la Llei 19/2020, cal fer una revisió i esmena dels documents administratius i els sistemes d'informació del Govern, l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i les entitats i els organismes adscrits, perquè es respecti la diversitat per orientació sexual i la identitat de gènere de les persones que es relacionen amb l'Administració en qualsevol procediment, així com la diversitat de les unitats de convivència.

Aquesta és una mesura que ja va adoptar el 2019 l'antic Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, mitjançant la Instrucció 1/2019, i també l'han adoptada altres institucions i ens locals, com l'Ajuntament de Barcelona.

El desenvolupament de les accions d'aquest Acord del Govern s'inscriu en l'àmbit competencial de l'Administració digital, d'acord amb el que regula el Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital, i els criteris i les instruccions que conformen el desplegament d'aquest Decret.

De conformitat amb el que estableix l'article 51 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, el Govern pot crear comissions interdepartamentals.

En vista del que s'ha exposat, es considera necessària l'aprovació de l'Estratègia que ha de servir com a marc comú d'unificació de criteris per revisar i adequar al reconeixement de la identitat de gènere i de la diversitat familiar, de manera homogènia, tots els documents administratius, en especial els formularis, en l'àmbit del Govern, l'Administració de la Generalitat, i les entitats i els organismes adscrits, així com crear la Comissió Interdepartamental d'Implementació i Seguiment d'aquesta Estratègia.

La Comissió es constitueix com un òrgan pluridisciplinari. En formen part persones representants del departament competent en matèria d'igualtat i feminismes, així com de la resta de departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats i els organismes adscrits. La Comissió podrà constituir grups de treball, per tal d'analitzar, coordinar i desenvolupar aspectes específics.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Igualtat i Feminismes, el Govern

Acorda:

—1 Aprovar l'Estratègia per incorporar la referència al no-binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius, en especial en els formularis, i en els sistemes d'informació, en especial en les aplicacions que tracten dades, en tots els formats, per tal d'adaptar-los al reconeixement del gènere autoidentificat i a la diversitat familiar dins la societat catalana, d'acord amb la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, i a l'empara de la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.

1.1 L'Estratègia té com a objectius:

a) Facilitar a les persones amb una identitat de gènere diferent del sexe assignat en néixer el reconeixement de la seva identitat de gènere en les gestions amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i les entitats i els organismes adscrits, mentre no tinguin actualitzat el document d'identificació personal i no sigui efectiu el canvi de sexe en la seva documentació.

b) Incloure en els documents administratius, en especial els formularis, la referència a les persones que no s'identifiquen com a dones ni com a homes.

c) Facilitar que, en els tràmits o gestions que les famílies homoparentals i les monoparentals duen a terme amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i les entitats i organismes adscrits, puguin fer constar la

CVE-DOGC-A-22074083-2022

identitat de les dues persones del mateix gènere o una sola persona progenitora, respectivament.

1.2 L'Estratègia abasta la revisió dels documents administratius, especialment els formularis, tant en paper com electrònics, i sistemes d'informació que gestioni l'Administració de la Generalitat, i les entitats i els organismes adscrits, que s'adrecin a les persones que interaccionen amb aquesta Administració per a qualsevol tràmit.

1.3 Els òrgans transversals de l'Administració de la Generalitat responsables de les solucions corporatives hauran d'impulsar les actuacions necessàries per garantir que les millores evolutives de les plataformes s'adeqüin al punt 1.2.

1.4 Cada departament, entitat, organisme i empresa pública adscrit ha de fer progressivament totes les actuacions necessàries per adequar a l'Estratègia aprovada per aquest Acord els documents administratius, en especial els formularis, i els sistemes d'informació.

1.5 Cada departament, entitat, organisme i empresa pública adscrit que elabori els seus documents administratius, en especial els seus formularis, ha d'establir també les mesures corresponents per donar compliment a l'Estratègia aprovada per aquest Acord.

1.6 Aquesta adequació ha de consistir a:

a) Incorporar la referència al nom sentit.

Nom i cognoms (tal com constin en el document nacional d'identitat o passaport).

Nom sentit (tal com estableix el Protocol de col·laboració entre la Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+ i el CatSalut per a la tramitació i elaboració de les targetes sanitàries de les persones trans).

b) Modificar el camp "gènere" per incorporar-hi les opcions de resposta home, dona i no- binari. Aquest camp només s'ha d'incloure en els formularis i en aquells altres documents administratius en què sigui imprescindible per a l'objecte de la recollida de dades.

c) Incorporar la diversitat familiar en els textos que recullen les dades de les persones progenitores, perquè hi tinguin cabuda també les famílies homoparentals i monoparentals.

1.7 Els noms dels nous camps, els literals de les noves opcions i les explicacions complementàries que s'hagin d'afegir als formularis s'han de redactar tal com determinin els estudis d'usabilitat, per tal que no n'afecti la comprensió i per tal d'evitar que es generin errors, consultes innecessàries o fractura digital.

1.8 Període d'aplicació de l'Estratègia.

a) Els departaments, entitats, organismes i empreses públiques adscrits han de planificar les actuacions oportunes perquè els documents administratius, en especial els formularis, es puguin modificar a partir de l'aprovació d'aquest Acord i en un termini màxim de vint-i-quatre mesos computables a partir de la constitució de la Comissió Interdepartamental, prorrogables si així ho acorda aquesta Comissió.

b) Els documents administratius, en especial els formularis, que elaborin el Govern, l'Administració de la Generalitat, i les entitats i els organismes adscrits, a partir de l'aprovació d'aquest Acord han de donar compliment a aquesta Estratègia.

—2 Crear la Comissió Interdepartamental d'Implementació i Seguiment per incorporar la referència al no-binarisme, al nom sentit i a la diversitat familiar en els documents administratius, en especial en els formularis, i en els sistemes d'informació a l'empesa de l'article 47 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Aquesta Comissió s'adscriu al departament competent en matèria d'igualtat i feminismes, com a òrgan que coordina de forma transversal i integral aquesta Estratègia, assegura els mecanismes per fer-la efectiva, i en fa el seguiment i l'avaluació posterior.

2.1 La Comissió Interdepartamental té les funcions següents:

a) Facilitar la formació en matèria LGBTI i d'igualtat de tracte i no-discriminació a totes les persones que formen part d'aquesta Comissió Interdepartamental.

b) Establir la relació de formularis, altres documents administratius i sistemes d'informació de cadascun dels departaments, entitats, organismes i empreses públiques adscrits, en els quals s'han d'introduir les modificacions necessàries per donar compliment a l'Estratègia aprovada per aquest Acord.

CVE-DOGC-A-22074083-2022

- c) Definir les accions oportunes per garantir la implementació de l'Estratègia aprovada per aquest Acord i planificar-ne l'execució.
- d) Dur a terme el seguiment i l'avaluació de les accions derivades de l'Estratègia aprovada per aquest Acord, amb l'objectiu de poder valorar l'assoliment efectiu dels seus objectius.
- e) Promoure l'impuls normatiu o reglamentari que esdevingui necessari per al tractament de polítiques de no-binarisme, nom sentit i diversitat familiar de manera adequada en el conjunt de sistemes d'informació i en els formularis.
- f) Estudiar i valorar els casos en què hi hagi una impossibilitat tècnica o jurídica en la recollida d'informació als formularis per tal de definir eventuais excepcions i cercar les solucions més adients que permetin avançar en la consecució d'aquesta Estratègia.

2.2 La Comissió Interdepartamental té la composició següent:

- a) La presidència, que és exercida per la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria d'igualtat i feminismes, o per la persona en qui delegui, amb rang orgànic mínim de director o directora general.
- b) La vicepresidència, que és exercida per la persona titular de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, o per la persona en qui delegui, amb rang orgànic mínim de director o directora general.
- c) Les vocalies, que són exercides per dues persones en representació de cadascun dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, designades pel secretari o secretària general del departament respectiu, preferentment les persones titulars de les direccions de serveis o representants de l'àrea d'organització i de l'àrea TIC de cada departament.

A més, en formaran part com a vocals:

Del departament competent en matèria d'igualtat i feminismes, una persona representant de la direcció general competent en matèria de polítiques públiques LGBTI+ i una persona representant de l'Institut Català de les Dones, designada per la persona titular de la secretaria general de l'esmentat departament.

Del departament competent en matèria de polítiques digitals, una persona representant de la direcció general competent en matèria de serveis digitals i experiència ciutadana, designada per la persona titular de la secretaria general de l'esmentat departament.

Del Departament de la Presidència, una persona representant de la direcció general competent en matèria d'administració digital, designada per la persona titular de la Secretaria General d'aquest Departament.

Del departament competent en matèria de gestió i coordinació del sistema estadístic de Catalunya, una persona representant de l'Institut d'Estadística de Catalunya competent en matèria de directrius tècniques sobre estandardització estadística, designada per la persona titular de la secretaria general de l'esmentat departament.

d) La secretaria, que és exercida per una persona designada per la persona titular del departament competent en matèria d'igualtat i feminismes. L'exercici d'aquestes funcions no comporta la creació ni l'ocupació de cap lloc de treball específic o òrgan actiu.

2.3 Totes les persones que formin part d'aquesta Comissió Interdepartamental rebran formació específica en matèria LGBTI i d'igualtat de tracte i no-discriminació, la qual serà impartida pel departament competent en matèria d'igualtat i feminismes, que també farà l'acompanyament pel que fa a la implementació dels canvis a cada departament.

2.4 La Comissió Interdepartamental planificarà les actuacions oportunes per a la implementació de l'Estratègia en un termini màxim de vint-i-quatre mesos des de la seva creació, prorrogables si així ho acorda aquesta Comissió.

2.5 La Comissió Interdepartamental s'ha de constituir en el termini màxim de dos mesos a comptar de la publicació d'aquest Acord.

2.6 La Comissió Interdepartamental s'ha de convocar trimestralment en sessió ordinària. Sens perjudici d'això, es pot convocar en sessió extraordinària a instància del president o presidenta o a proposta de la majoria dels seus membres.

2.7 La Comissió Interdepartamental funciona en plenari, tot i que pot crear i dissoldre grups de treball per estudiar i analitzar temes específics de l'Estratègia.

CVE-DOGC-A-22074083-2022

Els grups de treball es componen per persones expertes en funció de la seva incidència o implicació en l'Estratègia. Les persones designades per integrar-los no han de formar part, necessàriament, de la Comissió Interdepartamental.

2.8 En la designació de les persones que integren la Comissió Interdepartamental s'ha de respectar el principi de presència equilibrada de dones i homes en els òrgans col·legiats, així com garantir-ne la paritat.

2.9 El president o presidenta pot convidar a les sessions de la Comissió Interdepartamental altres persones expertes o assessores en les matèries que s'hagin de tractar, així com altres persones representants dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic, a iniciativa pròpia o a proposta d'altres membres, quan els temes ho aconsellin, que participaran amb veu i sense vot.

2.10 El funcionament de la Comissió Interdepartamental es regeix pel que estableix aquest Acord i, supletòriament, per la normativa general reguladora dels òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat.

2.11 L'assistència a les sessions de la Comissió Interdepartamental o dels grups de treball no genera cap dret econòmic en concepte d'indemnitzacions o de dietes per a cap de les persones que en siguin membres ni per a les que hi assisteixin en qualitat de convidades.

2.12 Aquesta Comissió Interdepartamental s'extingirà en el moment que els objectius de l'Estratègia aprovada per aquest Acord del Govern estiguin del tot assolits, amb la implementació dels canvis necessaris en cada departament i organismes adscrits afectats per aquest Acord del Govern.

— 3 Disposar la publicació d'aquest Acord en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 15 de març de 2022

Xavier Bernadí Gil
Secretari del Govern

(22.074.083)